

Refleksjonsbrev for april

I april har vi tatt med leire og slikker ut for å se hva som skjer med leira og leken? Finner vi andre materialer vi kan ta med i leireprosessen? Og tar barna selv initiativ og har de ønsker om å blande inn for eksempel sand, klosser og steiner i leire og utforskingen rundt? Vi prøvde først med sand og barna fikk kjenne på hvordan sand og leire er sammen og gjorde seg noen erfaringer med dette. Hva skjer med leira? Blir den borte i sanda eller lages det mer leire? Noen synes det ble bare sand, mens andre mente det ble laget mer leire av sanda. Erfaringene som ble gjort i denne aktiviteten viser at flere barn synes det blir mye gris med leire. Vi ville fortsette observasjoner rundt dette med å ta med leire ut, og etter noen økter opplevde vi at barna blir mer kreative i leken når vi har med leire ut. Hvorfor skjer det? Og hva gjøres kreativt? Vi ser at barna bruker det i leken, konstruerer, former og bygger mer med det ute enn inne. En av grunnen til dette tenker vi kan være at området ute er større, de kan utfolde seg mer og flere kan utforske sammen.

På en turdag tok vi med slikker og pensler i skogen og satte frem som en invitasjon til barna. Hva kan dette brukes til og hvor kan vi male? Kan fargene blandes? Mange ville male og noen malte lenge, mens andre ble raskt ferdig. Det ble mye undring sammen og en felles opplevelse, samtidig som trærne ble pyntet til vår. Det som er fint med slikker er at med en gang et regnskyll kommer blir det vasket bort. Slikker inneholder kun leire og vann. «Oj, det skjer noe med slikkeren», «Hva skjer?», «den setter seg fast og blir borte» Barnet maler på en stubbe og blander fargene. «Æsj, det er klissete. Jeg vil ha på votter.» «Ikke jeg, da klarer jeg det ikke». Barnet viser med penselen at hun må holde godt fast.

Vi ønsker at leire skal leve i hverdagen, men har ikke helt fått det til. En morgen satte vi frem leire for å se om barna selv tok initiativ til å utforske den uten at vi voksne var tilstede ved bordet, og det vi oppdaget var at barna var nysgjerrige og to spurte om de kunne få leke med det. Da kom det flere barn og uten innblanding fra oss ansatte delte de på leire, samarbeidet, ga hverandre verktøy og materialer som lå tilgjengelig (trebiter og steiner) og hadde samtaler rundt bordet. «Vil du ha en svamp?» «Nei, jeg vil ha en svamp», «Okei, her er en». «Jeg skal lage huset mitt med plantene jeg har plantet hjemme» «og jeg skal lage skål». «Hva skjer med leira når du tar på vannet?» «Henda blir veldig møkkete.» «Hva gjør du med svampen?» «Vasker den.» «Å, ja og hva blir den da?» «Til en båt.» Bli kreativiteten og samspillet barna imellom større uten at vi legger føringer eller gir dem konkrete oppgaver? Eller er det tilfeldigheter at samspill og samarbeid blir lett inn?

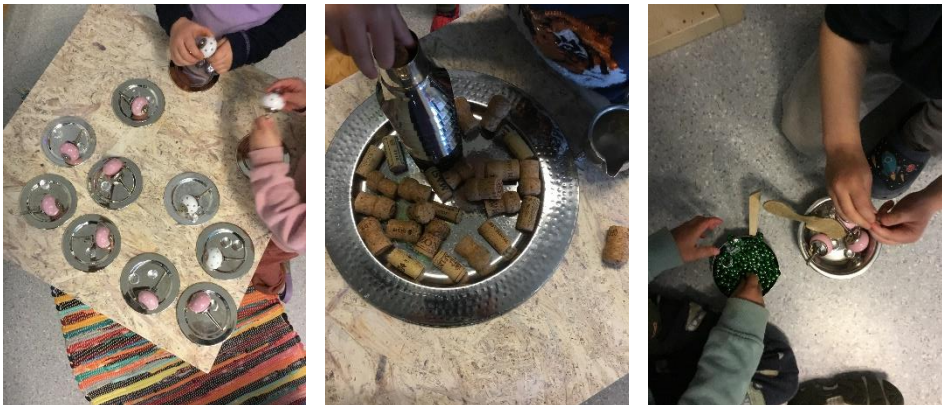
«Den er ferdig». «Hva er det?» «en superbåt», «Den kan du la ligge på bordet», «Den er til deg, du kan leke med den». Barnet sier dette til et annet barn som kommer til og får fortsette på båten. Og det er jo nettopp dette vi ønsker med at leira får leve i hverdagen og at den hele tiden er i en prosess og kan bygges på og ikke blir et ferdigprodukt. Vi oppdager også underveis i dette at noen protesterer og ikke vil at andre skal ødelegge sine ting, men ved å forklare og si at ingenting blir ødelagt aksepterer barnet det etter hvert og leker videre.

Kari Carlsen snakker om materialer med lang erfaringsvei, altså materialer som kan brukes igjen og igjen på ulike måter, som lever lenge. Leire er et slikt materiale som barn får bygge videre på og ta del i en slik prosess.

Leire er blitt en egen møteplass på avdelingen, men på refleksjonsmøtene undres det også mye rundt de andre møteplassene vi har på Saturn. Har vi glemt disse underveis og hvordan får vi inn barns stemmer i utviklingen av miljøet? Vi har vært så heldige og fått to ferdigsnekrete sponkasser som skal bli en del av miljøet hos oss. Da må vi rydde og flytte på ting og finne ut hva og hvor disse kan stå. Barna ble fort opptatt av sponkassene og var veldig villig til være med å rydde og finne en plass til kassene og gjøre seg noen tanker om bruken. Legobordet ble flyttet og metall, treklosser/planker og pappør ble en del av miljøet rundt sponkassene. Det har vært mye undring og lek rundt og det har blitt bygget tårn, kikkert og romskip, vært cafe og hus. Her er det bare fantasien og kreativiteten som setter en stopper. Etter hvert har det blitt fylt på med nye skatter av diamanter, fat, skåler, perlelenker, knotter og knapper. Familie er alltid en lek som gjentas hos oss, og det å lage mat, is, kaker av disse små duppedittene er interessant å observere. Det blandes, røres, fordeles og serveres til alle enten det er katter, hunder eller mennesker

som skal ha. «Vi lager kattemat for vi er katter». «da får du noen godbiter som heter mars,mars,mars.» «Her får du is og kake og en fiskematboks».

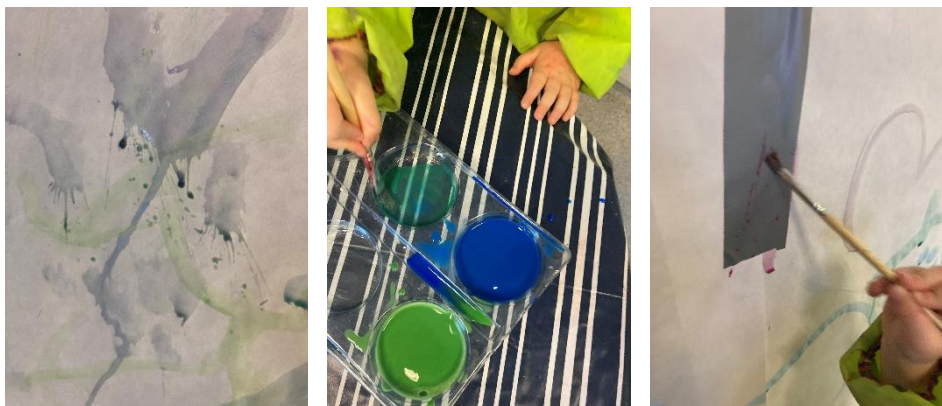

På forskerrommet har vi også gjort endringer da vi så at det kun var pappesker, flasker og plast-dingser barna lekte med. Vi flyttet dette ut i fingarderoben, med god hjelp av barna til å bære pappesker. «Jeg bærer denne for den er tung», «pass deg nå kommer en eske». Det tok ikke lang tid før vi så barn i lek og utforsking av eskene og plassen var også blitt større og flere kunne være med.

Inne på forskerrommet har prosessen med å lage et stort atelier startet. Her vil barna få male, tegne, bruke ulike materialer og verktøy til å utfolde seg på. Vi vil henge opp ulike ark, lerret på veggene slik at man kan bruke hele kroppen. Vi har observert og hørt barn ofte ønsker å tegne og male, og inntil nå har vi kun hatt hvite ark og tilby dem. Hvorfor ikke bruke papp, lerret, tynne/tykke ark, servietter, kaffefilter etc. Eller kanskje vi kan tegne med kull eller male med akvarell maling. Dette er nytt både for oss og barna så vi må prøve ut og se hva som er veien vi ønsker å gå. En av gruppene fikk male på store ark og her valgt barna ulike teknikker. Noen malte med store bevegelser på et stort område, mens et barn valgte et lite område og brukte små bevegelser. Også her så vi barn som malte lenge mens andre ble fort ferdige. Underveis i prosessen ble det gjort observasjoner og det var samtaler mellom barna om hva som skjer med malingen når den blandes, dråpene på penselen og hvorfor de renner nedover arket. «Se, der er en dråpe som jeg ikke trenger, stopp dråpe.» «Vil du male med meg? Vil du ha grønn, så blå, så rosa? tada..» Barnet viser på veggen hva hun har malt. Sammen blander de farger, men maler på hvert sitt ark.

«Opplevelser med kunst og kultur i barnehagen kan legge grunnlag for tilhørighet, deltakelse og eget skapende arbeid. Barna skal få estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former og organisert på en måte som gir barna anledning til utforsking, utdyping og progresjon.» Rammeplanen, Udir.no

I veien videre vil vi fortsette det vi har startet på med møteplasser på avdelingen og ta med oss undringen rundt det vi oppdager og observerer rundt prosessene. Hvorfor må barn ofte ha repetisjoner og gjentakelser i «nye» ting som skjer på avdelingen når vi tilrettelegger etter deres ønsker og behov? Synes de det er enklere å være kreative og fantasirike uten våres styringer og iscenesettinger av installasjoner?